

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna petična vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 kr. če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicijska na mestnem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

Vredništvo je na mestnem trgu h. št. 9, v II. nadstropju.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 15 gl. — kr
Za pol leta . . . 8 " — "
Za četrlet . . . 4 " — "
Za en mesec . . . 1 " 40 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 13 gl. — kr
Za pol leta . . . 6 " 50 "
Za četrlet . . . 3 " 30 "
Za en mesec . . . 1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. več na leto.

Izhaja vsak dan, izvenredno podelje in praznike, ob 1/2 6 popoldne.

Poročilo**odseka o predlogu deželnega odbora za preuredbo deželnega volilnega reda.**

Slavni deželni zbor!

Odsek, ki je bil izvoljen, da pretresa predlog deželnega odbora o nekaterih preuredbah deželnega volilnega reda (glej „Slovenec“ št. 142), je sklenil, sploh pritrđiti temu predlogu in zraven le še nekatere manj važne, večinoma le stilistične premembe nasvetovati.

Odseku se je popolnoma pravično in primerno zdelo, da se, kakor za državni, tako tudi za deželni zbor podeli volilna pravica vsem, ki plačujejo najmanj po pet goldinarjev ces. direktnega letnega davka, ker bi res skoraj čudno bilo, ko bi za važnejše državne volitve bila volilna pravica širja, kakor za manj važne deželne volitve.

Pritrditi je moral odsek tudi predlogu, da naj volilci, ki so izvršeni v volilski razred mest in trgov, volijo vsaki v svojem kraju. Tako je tudi pri volitvah za državni zbor, ter je očitno, da se tako tem volilcem, ki jih je obilno število, ker direktno volijo, volitev izdatno polajša, ter mnogo časa in stroškov prihrani.

Prenaredba § 16 se pa odseku ni zdela potrebna in je tedaj tudi ni sprejel.

Ostale preuredbe, ki jih predlaga deželni odbor, pa so ali take, ki so potrebne vsled spredaj omenjenih preuredb, ali pa so posnete popolnoma po volilnem redu za državni zbor, da se popravijo neke nedostatnosti deželnega volilnega reda, zlasti zastran reklamacij, ker zastran teh za volilski razred mest in trgov in za volitev volilnih mož na deželi ni bilo v deželnem volilnem redu nobenih določil, ter

se je vsled tega največ po analogiji občinskega volilnega reda, sploh pa povsod jako različno postopalo.

Premembe, ki jih je naredil odsek v predlogu deželnega odbora, kolikor niso samo stilistične, so pa te-le:

§ 13. se je pridržal tako, kakor je zdaj, samo, da se je volilna pravica razširila na vse tiste, ki plačujejo najmanj po pet goldinarjev direktnega letnega davka.

Vendar se je odstavek b) nekoliko drugače stiliziral, da je jasnejši in enoten v pomenu z odstavkom a).

Do zdaj so namreč odstavek b) različno tolmačili. Nekteri so trdili, da imajo volilno pravico tisti občinski volilci, ki plačujejo prvi dve tretjini vsega na občino spadajočega direktnega davka, kar se je tudi popolnoma ujemalo z odstavkom a), po katerem sta imela volilno pravico prvi in drugi volilni razred, ki tudi reprezentujeta prvi dve tretjini omenjenega davka.

Drugi pa so nasproti trdili, da imate volilno pravico prvi dve tretjini vseh po visokosti svojih direktnih davkov razvrščenih občinskih volilcev. Z nasvetovano premembo se ima tej nejasnosti konec storiti.

V zadnjem odstavku tega § se omenja tudi posebnega občinskega statuta zraven § 1. točke 2. občinskega volilnega reda, ker je mogoče, da bi tak statut dajal kedaj volilcem večje pravice od občinskega volilnega reda.

Enako je delal odsek tudi s § 15.

Prememba v § 24. se je naredila samo zato, da se zjednači z določbo § 27, po kateri mora cesarski vradnik, ki razsoja reklamacije, do 24 ur pred volitvijo uradoma v volilskem

imeniku izvršiti vse popravke, ki bi bili morebiti potrebni.

Pri § 28. se svetuje, da se v izkaznicah zapiše tudi, kdaj se ima volitev končati. Tako je tudi v volilnem redu za državni zbor.

§ 29. se je razdelil tako, do sta dobila §§ 30. in 31. vsak po en odstavek.

V §§ 33. in 34. se je politični okrajni predstojnik premenil v okrajnega glavarja, ker se ta izraz ujema z onim v državnim zakoniku.

V § 47. se je privzel prvi odstavek od § 45. državnega volilnega reda, kar se je potrebno zdelo, da se natančno določi, kdaj se sme glasovanje končati.

§ 51. se je preuredil po § 51. državnega volilnega reda.

Na podlagi tega nasvetuje odsek:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1) Sledeči načrt zakona o premembi nekaterih določil volilnega reda za deželni zbor se odobri.

2) Deželnemu odboru se naroča, temu načrtu Najvišje potrjenje pridobiti.

V Ljubljani dne 29. septembra 1883.

Murnik,
načelnik.

Svetic,
poročevalec.

Govor poslanca Kluna,

s katerim je vtemeljeval predlog o vravnavi ženitovanjskih oglasnic.

(Konec.)

Prestopivši k načrtu samemu omenjam, da sem imel pri njegovi osnovi pred očmi tri vprašanja:

1. Kdaj naj naj se odrekajo ženitvanske oglasnice?

Listek.**Vaticinium Lehninense.**

(Dalje.)

Postavil je s tem, da se tako izrazim, prvo stopnjico na visoki lestvi, po kateri se je vspel rod Hohenzollernski do one moči, ktere bi brez reformacije ne bil nikdar dosegel. Kakor je bil imenovan eden njegovih dedov, Albreht: Ahil in njegov strogo katoliški oče Joahim I: Nestor, dobil je tudi Joahim II če tudi nezasluzen priimek: Hektor. Kaj bolj sloveč, seveda pa je zavoljo svojega prestopa k Luterancem. Da pa moremo nekoliko uvideti, kako je bilo mogoče, da se je vrgel Joahim II protestantizmu v naročje in ker je ta prestop, dejal bi, vzrok in podlaga proroku, naj kratko označimo njegovo življenje in značaj.

Oče njegov se je goreče držal katoliške vere, *) a oženjen je bil z dansko princesi-

*) Prim. njegov govor v drž. zboru v Augsburgu l. 1530 pri Menzel-u, zv. I., pag. 406.

njo Elizabeto — protestantovko. Kakor imajo „mešani“ zakoni, — kar spričuje skušnja, — redko vesele nasledke, tako je bilo tudi tu. Katoliški oče je hotel, naj se mu izrejajo otroci v katoliškem duhu, a protestantizmu vdana mati jih je odtujevala očetovi veri. Ni tedaj čuda, da so otroci postali „indiferentni“, vne-marni v verskih rečeh. In ker so se morali po volji očetovi kazati vsaj po zunanem katoliški, njihovo srce pa je bilo mrzlo in odtujeno dejanskemu katoliškemu življenju, se ni moglo zgoditi drugače, da so postali otroci in zlasti najstarejši Joahim II brez značajni.

Ena glavnih napak Joahimovih pa je bila zapravljivost. Pojédine so se vrstile druga za drugo; velikanski lovi in kar se jim rado družijo, požirali so nezmerne svote — Joahim II *) zabredel je v dolgove. In kakor se žal Bogu tudi dandanašnji rado primeri, da se zatekajo

*) Naj omenim, da novejši zgodovinarji — pri rimskih številkah, kazočih, kateri istega imena je bil ta ali oni kraj, več ne postavljajo pike, kakor je bilo to prej v navadi, ampak se zadovoljijo s samim številom; tedaj Joahim II, ne II.

ubožani mogočnjaki v židovske mošnje „na posodo“ iskat, vdal se je tudi volilni knez Braniborski židu Lippoldu ter vpletel se do dobrega v njegove zanjke, katerih pa tu ne moremo naštevati.

Vzlasti pa je Joahima II obvladovala grda mesena strast. Bil je sicer poročen s katoliško poljsko princesinjo Hedvigo. Ali to mu ni branilo pečati se tudi še z drugimi, vzlasti odkar se je bila Hedviga slučajno ponesrečila. Nekega dne namreč se je sprehajal z ženo po svojih sobanah; vdere se tramovje; sam obvisi med tramovi, a Hedviga pade tako nesrečno, da se natakne med jelenove noge, nabite ob steni, v spodnji sobani ter ostane poškodovana vse žive dni. Od tedaj pečal se je očitno z neko Ano Sydow iz Giessena, vdovo artilerijskega stotnika Mihaela Dietricha, ter za njo, njene otroke iz prejšnjega zakona, in za svoje nezakonske otroke, zlasti neko „Magdalenico“ potrosil velikanske svote. *)

Tak človek pač ni mogel z mirno vestjo

*) Cf. Historische Blätter 1851, zv. 28, pag. 291 seqq.

2. Kdo naj jih odreka?
3. Kdo naj rešuje pritožbe?

V glavnih rečeh sem se držal postave, ki je bila v našem deželnem zboru sklenjena l. 1871 in ponovljena l. 1880. Ta postava določuje, a) da naj se oglasnice odrekajo pri dokazanem pomanjkanju potrebnega premoženja in pri dokazanem slabem obnašanju; b) da naj jih odreka občinsko starašinstvo, in c) da pritožbe rešujeta občinski odbor in v zadnji vrsti deželni odbor.

Ker se mi je pa dozdevalo, da je določba gledé odrekovanja oglasnic v tem načrtu presplošna, in da bode zlasti občinskim starešinstvom po kmetih vstreženo, ako so dotične določbe nekoliko jasnejše in natančnejše, pogledal sem, kaj se je v tem oziru zahtevalo v drugih deželnih zbora, ki so obravnavali to reč. Gorenje-avstrijski in štajarski zbor sta predlagala, da naj se odreka ženitovanjska oglasnica, 1. ako je kdo od občine ali iz javnih naprav dobival miloščino in odtlej še ni preteklo vsaj eno leto; 2. ako se živi od beračenja; 3. ako se potepa in neče delati, ali je pod policijskim nadzorstvom.

Prvo in drugo sem pridržal, vendar sem pa gledé na prej omenjeno od našega zbora sklenjeno postavo k drugi točki še pristavil pomanjkanje premoženja in zasluzka, ki bi za silo zadostoval za preživitev rodbine. Prepričan sem, da naše občine ženitve ne bodo prepovedale ljudem, ki sicer nimajo posebnega premoženja, pa imajo kot rokodelci pošten zasluzek, ki zadostuje za-nje in za rodovino. So pa ljudje, ki bi lahko imeli zasluzek, pa ga nečejo imeti, ker se bojé dela in raje postopajo, ali so se pa tako razvadili, da zasluzek še za-nje same ne zadostuje, ker morda tri ali štiri dni v tednu delajo, druge dni pa se okoli klatijo in popivajo. Od takih ljudi ni pričakovati, da bodo kaj boljši, ako stopijo v zakon, marveč skušnija učí, da ostanejo pri svoji navadi, in da njih rodbine poleg njih stradajo. Ne bilo bi toraj prav, takim ljudem zakon dovoljevati, zato sem k prvima dodal še tretji slučaj, v katerem naj se ženitovanjske oglasnice odrekajo, in ki se mi v tej podobi zdi nekoliko jasnejši, kakor ga je imel načrt našega deželnega zbora iz leta 1871, ki določuje, da naj se odrekajo pri dokazanem slabem zadržanju ali obnašanju.

ponašati groženj katoliške vere. Če zlasti še premislimo, da je bil tisti čas po izdajci Morieu Saksonskem protestantizem dosegel veliko moč, lahko umevamo njegov prestop v luteranstvo. In res, l. 1539 je bil vpeljan na Braniborskem Lutrov cerkveni red. Joahim sam, značajan po vzgoji, ostal je neznačajan do smrti. Po duhu privržence Lutrov, kazal se je vendar katoličanstvu prijaznega, kedar je mislil doseči kaj v svojo korist. Za vzgled naj navedem sledeče: Ko se je bil l. 1551 zopet sošel resoljni zbor Tridentinski, poslal je tje svojega odposlanca Kristofa iz Strassena, kateri je govoril pred zborom v imenu svojega gospoda — kot najzvestejšega in najbolj pokornega otroka sv. Cerkve — da bi bil dosegel za svojega sina Miroslava nadškofiji Magdeburško in Halberstadt-sko. Kot znamenitost naj navedem še to, da ga je zdravil v njegovi zadnji bolezni († 1571) reformatorjev sin — dr. Luter.

(Dalje prih.)

Gledé družega in tretjega vprašanja držal sem se prejšnjega načrta našega deželnega zbora in pridejal sem samo obrok, v katerem naj se izdelujejo pritožbe. Naš in drugi deželni zbori so povdarjali, da privolitev k ženitvi je občinska zadeva, ki je zaradi nasledkov svojih v tesni zvezi z domovinsko pravico; zato je občina, katero v prvi vrsti zadevajo slabi nasledki in ima nositi njih bremen, gotovo poklicana pri tej zadevi imeti prvo besedo. Ali ker je to tako silno imenitna in važna reč, bi pač ne bilo prav jo izročevati samo županu, ampak tudi še nekterim drugim možem, ker več oči več vidi. V solnograškem načrtu se prva pravica prilastuje občinskemu odboru. Toda presitno bi bilo, za vsako ženitev, zlasti v večjih občinah, kjer prihaja veliko takih oglasov, sklicovati celi odbor, zato se mi je zdelo primerno prvo razsodbo prepustiti občinskemu starešinstvu. Da bi pa ne bilo mogoče si po krivih potih pridobiti ženitovanjske oglasnice, pridejal sem določbo, da se sme manjšina občinskega starešinstva, ki je zoper to oporekala, pritožiti pri občinskem odboru, kateri naj razsodi, ali je večina ali manjšina prav imela. Da bi se pa ženitev po nepotrebnem ne zavirala, omejil sem to pritožbo na 8 dni. Tudi ženin ima pravico se pritožiti pri občinskem odboru, in ako mu tudi ta odreče oglasnico, pri deželnem odboru.

To so glavni načrti postave, ki jo Vam prav gorko priporočam. Vstrezali boste ž njo kmečkim posestnikom, ki po pravici tožijo, da ne morejo več dobiti potrebnih hlapcev in dekel, ker se vse na roke ženi. Vstregli boste občinam, ki čedalje bolj omagujejo pod silnimi bremen, ki jih jim skrb za ubožne občane in raznotere druge potrebe napravljajo. Vstregli boste pa tudi marsikteremu ženinu in nevesti sami, ki pozneje, ko se prvi ogenj ohladi in ju začne revščina in pomanjkanje, ob enem pa še skrb za otroke tlačiti, dostikrat tožita: O, ko nam bi bili vsaj branili poročiti se! Priporočam Vam toraj še enkrat to postavo v blagovoljni sprejem, v formalnem oziru pa stavljam predlog, da naj se načrt od mene nasvetovane postave v pretres izroči gospodarskemu odseku. (Glasni dobro-klici med narodnimi poslanci.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. oktobra.

Avstrijske dežele.

Iz Bosne se „Wr. Allg. Ztg.“ poroča, da se bodo tamkaj bivajoči vojaški oddelki zopet zdato zmanjšali. Znižanje bojnega števila zgodi se po nasvetu državnega finančnega ministra, ki se je po svojem potovanju po deželi prepričal, da je ljudstvo povsod mnogo bolj mirno postalo, kakor je bilo v začetku. Ob enem zvršili so tudi lepo število manjših tvrdnjav proti Črnigori obrnjenih, katerih vsaka skoraj cel polk nadomesti, in to je prav za prav pravi vzrok, da se bodo vojaški domov spustili. Ker so tvrdnjave že skoraj dovršene in ker bode bodoče leto manj vojakov kot dosedaj potreba, je tudi budget za Bosno in Hercegovino skoraj za cel milijon goldinarjev manjši, kakor lansko leto.

Vnanje države.

Kralj Milan odpeljal se je 30. sept. popoldne s peštanskim nagličem iz Dunaja domov. Sklenil je menda z radikalnim ministrom svojo srečo poskusiti, pri vsem tem pa ustave ne zapustiti, kar so mu tudi na Dunaji svetovali.

Politični položaj na *Srbskem* od dne do dne bolj kritičen postaja, in kakor vse kaže,

imajo radikali največ nade do vladanja, kajti ves narod z malimi izjemami imajo za seboj in to je trda podloga, na katero svoje načrte stavijo. O spojenju z liberalci še misliti ni. Program, ki so si ga radikali postavili, ni ravno toliko napačen, kajti oni zahtevajo pred vsem natančnost računov, razkritje skrivnega državnega deficita in večjo samostalnost občin in okrožij, vrh tega pa še volilno svobodo. Večina srbskih radikalcev je po izjavi Pera Todorovića monarhična, dasi tudi se ne dá tajiti, da je nekaj republikancev med njimi. Radikali sami povdarjajo, da je monarhija za obstanek Srbije edino prava vlada. Republika bi Srbijo pogubila, kajti Srbija bi tedaj igrača med velesilami postala. Tudi stalno vojsko hočejo na potrebne kadre znižati, ki bi se ob času vojske z milico napolnjevali.

Ruske novine *srbske homatije* z vso resnobo pretresujejo in odločno trdijo, da sedanje vrenje ni sama ministerska, temveč narodna kriza. Izid volitev odločno kaže, da so dnevi Avstriji prijazne politike šteti. Kaj bo storil kralj Milan, kako se bode ljudstvu nasproti obnašal, katero ga je z vlado vred obsodilo? Ali je vstani zatajiti svojo preteklost, ali se mu bo mogoče Avstriji in nje podpori odreči? Ako bo še dalje na dosedanjem stališču v živem nasprotju z javnim mnenjem obstal, je vsaka redna vlada nemogoča, neredi in notranji nemiri so neizogibljivi in potem? Ali se ne bo Avstrija z orožjem v roci dvignila v obrambo lastnih „interesov na jugu“, ter v podporo kraljevega sedeža Srbijo zasedla? Ako se pa kralj avstrijskemu prijateljstvu odpove, sam sebe reši, na drugi strani je pa zopet ravno tist učinek, namreč avstrijski batalijoni zasedejo Srbijo pod kakim drugim povodom. Tako ruski časniki; če in koliko imajo prav, bode prihodnost učila.

Bolgarska je pristopila k mednarodni poštni zavezi s 1. oktobrom t. l. Najvišja deklarirana svota se je s 4000 gold. oziroma 10.000 franki določila. Denarna pisma pošiljajo se preko Rumunije.

Vratislavski knezoškof podal se bode v Rim, da po stari navadi obiše grobe svetih apostelnov in se ob enem sv. očetu pokloni.

Turkom so se jele pred Rusi hlače tresti. Povod dal je Gladstonov pohod v Kodanj k ruskemu caru. Iz tega Turki sklepajo, da ste se Rusija in Angleška dogovorili zaradi bodoče organizacije v Armeniji, po izgledu iztočne Rumelije. Rusija bo menda enako organizacijo od Turčije z vso odločnostjo zahtevala in Angleška jo pri tem podvzetji podpirala.

Francoski rojalisti in republikanci se pričajo za Chambordov grad, katerega država kot državno last za-se zahteva. Rojalisti trdijo, da je bil grad Chambordova lastnina, ki mu jo je francoski narod poklonil. Na to se opirajo tudi republikanci ter dalje izpeljujejo, da je bil grof Chambord leta 1830 v Rambouilletu po državnih pojmi v resnici dve uri francoski kralj in da je tako njegov grad postal lastnina krone, in je po vpeljavi ljudovlade državna last. Republika je tudi že, kakor se iz Blois poroča, grad v svoje oskrbništvu prevzela. (Kako, da se je francoska ljudovlada tega še le po njegovi smrti spomnila in v preteklih 53 letih nikoli? Vredn.)

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 28. septembra. (*Drugi občni zbor Cecilijnega društva kranjske dekanije v Šentjurju pri Kranju*.) V četrtek 27. septembra zbralo se je v šentjurski cerkvi pri slovesni sv. maši ob 10. uri veliko ljudi. Mislili smo prej, da priprosto ljudstvo, ki ima posebno jesenski čas obilno dela na polji, ne bo dobilo časa na delavni dan se tako pozno vdeležiti sv. maše. Bali smo se že, da bomo morda samo udje Cecilijnega društva pričujoči. Veselo nas je pa iznenadilo, ko je bilo priprostega ljudstva vse polno po klopih in nekoliko tudi zunaj klopi. Glejte! smo rekli, saj ljudje

tudi radi kaj dobrega petja slišijo, tedaj jim ni vse eno, kako in kaj se v cerkvi poje.

Slovesno sv. mašo pel je čast. g. Krčon, župnik iz Predoselj. Na koru pa so peli gospodične pevke iz Kranja in Šentjurja, ter gg. pevci iz okolice. Ne bom kritikoval posameznih točk, ker to ni skoraj mogoče, da se je vse natanko izpeljalo, priča to, da smo se po sv. maši zunaj cerkve začudeni eden drugega spraševali: „Ali je res kaj takega na kmetih mogoče?“ Velikrat sem slišal cerkveno petje v stolni cerkvi in pri sv. Jakobu v Ljubljani, vendar malokterikrat je bilo temu kos, posebno kar se tiče precizne in čiste izpeljave. Sopran bi bil skoraj za to cerkev malo preglasen, ko bi ne imele gospodične pevke tako prijetnih glasov, da se jih človek naslišati ne more. Edino, kar bi bilo še želeto, je to, da bi se Gloria pela hitreje in da bi se pelo kolikor mogoče brez orgelj, zakaj orglje kolikor toliko pokrijejo petje, posebno še pri umetnih skladbah, ker se glasovi križajo. Zato bi bilo pač svetovati pri pesmih, kjer orglje niso obligatne, da se izpusti spremljevanje, če so le pevci trdni in dobro naučeni.

Gosp. organist je to tudi dobro vedel, ker je spremljal prav tiho. Da je duh vsake skladbe dobro poznal, pokazal je s tem, da je prav mojstersko spreminjal posamezne poteze ali rešitve, kakor se je bolj prilagalo v tej ali uni pesmi.

Po sv. maši je bilo zborovanje. Gospod predsednik Lavtižar je v kratkem in tehtnem govoru pokazal, da so se gg. pevovodje držali pravila: da hočejo pri cerkvenem petju praktično izpeljati cerkvena določila. Svetovali bi mu, naj svoj govor priobči v „Cerkvenem Glasbeniku“. Prav veselilo nas je, da se je hvaležno spominjal umrlega pokrovitelja tega društva, knezoškofa Jerneja Widmerja. Saj on je precej daroval društvu 50 gold. že pri njegovem začetku, ter tako pomagal iz marsikake zadrege. Da je denar glavni faktor pri vsakem podvzetju, je obče znano. Posebnega pospeševalja cerkvene glasbe se je ranjki vladika tudi s tem skazal, ker je volil svojo palačo cerkvenemu zboru farne cerkve v Kranji.

Za njim poroča tajnik, učitelj gosp. Pezdíč, o društvenem delovanju. Vseh udov je sedaj 66, dva sta že umrla. Več pevskih vaj so imeli pevci v Kranji, 26. svečana peli so skupno pevci iz okolice pri 40urni pobožnosti v Kranji. 26. aprila je imel odbor svojo sejo. Rad bi si bil napravil lastno sobo in svoj harmonium, pa do tega se še društvo ne more vspeti, ker so denarne moči še preslabe.

Blagajnik, učitelj gosp. Vavken, pravi, da društvo je v teku enega leta prejelo 113 gold. Nakupovale so se skladbe primerne našim pevskim korom in zato se je izdalo 79 gold. 7 kr. Te so vsakemu pevskemu zboru, kakor tudi posameznim udom na razpolago. Gosp. Pezdíč rad postreže vsakemu pevovodji z muzikalijami. Ostane tedaj še društvenega premoženja 33 gl. 93 kr.

Pri volitvi novega odbora prosi gospod Gnjezda, vrednik „Cerkv. Glasb.“, besede. „Ker je odbor, pravi govornik, tako vestno in ne-utrudljivo deloval to leto, da smo ga vsi občudovali, ker se tudi od najmanjše strani ne čuje kak ugovor, stavim nasvet, naj se stari odbor per acclamationem zopet voli.“ Vsi navzoči, čez 30 udov, so temu glasno pritrčili.

Tako za naprej ostanejo še v odboru gg.: kaplan Lavtižar, predsednik; učitelj Pezdíč,

tajnik; učitelj Vavken, blagajnik; kaplan gsp. Alijančič in učitelj Krek.

Gosp. Karlin se potem zahvali v imenu vseh navzočih vsem sodelovalcem pri cerkvenem petju. Želi le, da bi tudi za naprej tako junaško, samosvestno in čvrsto delovali; saj sedaj jim bo še veliko lažje, ker so tako dobro izurjeni, kakor smo danes slišali. H koncu še g. Gnjezda poprime besedo: „Čudeži, pravijo, se dan danes več ne godé. Glejte, lansko leto se je pa tukaj povila mlada hčerka svoje matere ljubljanskega Cecilijnega društva. V teku enega leta se je pa že tako razvila, da ona ne vpije več, temuč že prav prijetno poje. Naj se še tudi za naprej lepo razcvita ter s svojo hitro rastjo privabi v življenje še več enacih tovaršic.“

Gosp. župnik Aljaž se še posebno zahvali gospodičnam pevkam. „Duhovni so po svojem poklicu dolžni delovati, gg. organisti se morajo tudi iz enacega nagiba truditi za povzdigo cerkvenega petja, ali gospodičin pevk pa ne veže ne dolžnost, ne plačilo za njih trud. Tukaj deluje tedaj posebno veselje in gorečnost do cerkvenega petja in ravno zato so posebne hvale vredne, zato jim tudi celi zbor očitno hvalo izreka.“ Nepotrebno se mi zdi omenjati, da je zbor vsem govornikom glasno pritrjeval, posebno pa je bil še g. Gnjezde ognjevit govor sprejet z dobro-klici.

Opoldan smo se ločili iz prijaznega Šentjurja ter se podali h kosilu v starodavni Kranj nazaj. Gg. pevci šteli so si še v dolžnost spominjati se še posebej ranjcega knezoškofa, ter so mu na gomili zapeli dve slovenski nagrobniči.

Razšli smo se zvečer v trdnem upanju, da se k letu zopet snidemo k enako veselim dogodkom. y.

Iz Selc, 29. septembra. Dolgočasno je danes. Nikjer ne dobiš kraja, da bi se nekoliko razvedril, pa saj ni čuda, kajti otožna jesen nas vsaki dan spominja, da bo treba vzeti slovo od raznih poletenskih veselie (razvedrevanj). Drevje po hribih že zgublja svojo prijazno barvo. Nebo drži se mrzlo in neprijazno. Solnce skriva se za oblake, kakor bi ne gledalo rado pešajoče narave. Nikjer nič razvedrila! Take in enake misli so se mi drville po glavi, ko sem sedel v čitalnici in ko sem prebral po vseh časnikih vse uvodne članke, vse listke in podlistke ter vse dopise in razne zanimivosti; z eno besedo, kar je ležalo na mizi tiskanega, (kajti imel sem časa dovolj vsled dežja).

Ko se mi drve same otožne misli po glavi, pride pa mi tudi vesela misel v glavo, misel, pri kateri delj časa postojim, spomnim se namreč slavnostne 25letnice, katero so obhajali naš č. g. župnik Vincencij Mayr pretečeno nedeljo. To je nekaj za med svet, ter imam še po vrhu dolgi čas s čem preganjati, če bi spisal članek za kakošen slovenski časopis.

Dovolite toraj, gospod vrednik, popisati nekoliko slavnost, ktera se je vršila v Selcih pretečeno nedeljo, o 25letnici č. g. župnika. Kako vse drugače je bilo v soboto 22. t. m. kakor druge navadne sobote; vse veselo, kamor pogleda oko, povsod se je pripravljalo za prihodnji dan. Gromenje možnarjev ter lepo zvonjenje se razlega po celi dolini, vse je nekako praznično. Približal se je zaželjeni dan, dan 25letnice. Zgodaj še pred jutranjo so začeli možnarji zopet grometi; zvonovi pa so tako vbrano in veličastno peli, da bi bil človek vedno rad poslušal, pa dobrodejni spanec se prikrađe in vse se izgubi.

Kmalop 8. uri so jeli dohajati otroci

veselih obrazov v šolo; hoteli so čestitati gosp. župniku. O pol desetih gredó vsi otroci paroma proti župniji, kjer se postavijo v lepo vrsto, med tem pa neka deklica z lepim šopkom v roci pred gospoda župnika stopi ter jim čestita v imenu vse šolske mladine, pri tem pa jim poda lep šopek evetlic, kterege je prav zaradi tega zdelal nek vrtnar v Ljubljani.

G. župnika je to vidno razveselilo, da bi pa otroci boljše zapomnili si ta dan, so dali vsakemu lepo podobico, ktere je bil vsak otrok zelo vesel. Ko otroci odidejo, pa nastopijo srenjski odborniki, ter tudi čestitajo k 25letnici, po vrhu pa jim še podarijo srebrn kozarec v spomin in pa diplomu, ktera naznanja, da so gospod župnik sprejeti za častnega občana v selško srenjo.

Ob 10. uri se je začelo slovesno veliko duhovno opravilo, pri katerem so bili vsi duhovniki navzoči, kar jih je prišlo v Selce. Pridigovali so preč. g. monsg. korar Luka Jeran, ki so v izvrstnem govoru narisali zasluge jublanta, ter se proti koncu zahvalili v imenu kaplanov (nekdanjih, kakor sedanjih) in farmanov za vse skrbi, ktere je imel kdaj gospod župnik z njimi tako živo, da je bilo marsiktero oko mokro, samega ginjenja, kajti govor je bil vzeti iz srca faranov.

Omeniti mi je še, da so pri duhovnem opravilu č. g. kaplanje podelili gospodu župniku lep srebrni križ, kateri je zares lepe vrednosti. Da je bil po duhovnem opravilu obed, pri katerem so sledile napitnice, razume se samo ob sebi. Na večer pa so gg. kaplanje še zapeli lepo podoknico, pri kateri se je užgal bengalični ogenj, ter se spuščali raketi v zrak, zato pa je bilo veliko poslušalcev, še več pa gledalcev. Bog živi še dovolj krepkega gospoda še mnogo let ter ohrani ga nam pastirja!

Domače novice.

(Dnevni red VII. seje deželnega zbora kranjskega 3. oktobra ob 10. uri dopoldne.)

1. Branje zapisnika 6. seje deželnega zbora dué 29. septembra 1883. — 2. Naznanila zborničnega predsedstva. — 3. Vtemeljevanje predloga deželnega poslanca gospoda dr. Vošnjaka gledé zboljšanja materijelnih razmér kmetskega stanú. — 4. Vtemeljevanje predloga deželnega poslanca gospoda Šuklje-a gledé naprave poljedelske, oziroma vinorejske šole na Dolenjskem. — 5. Poročilo verifikacijskega odseka o volitvi deželnih poslancev veleposestva. — 6. Poročilo verifikacijskega odseka o volitvi deželnega poslanca za kmetske občine Črnomelj-Metlika. — 7. Poročilo odseka za volilno reformo o prenapredbi deželnega volilnega reda. — 8. Ustno poročilo finančnega odseka o § 11. marg. št. 6. letnega poročila. — 9. Ustno poročilo finančnega odseka o § 11. marg. št. 7. letnega poročila. — 10. Ustno poročilo finančnega odseka o zgradbi mostu čez Kolpo pri Vinici. — 11. Ustna poročila finančnega odseka o peticijah: a) Richarda Dolenca, vodje vino- in sadjerejske šole na Slapu za remuneracijo; b) Andreja Lenarčiča, pristav vino- in sadjerejske šole na Slapu za remuneracijo; c) in d) Glasbene Matice za podporo; e) Glasbene Matice za prostor v ređuti; f) gimnazijskega ravnateljstva v Kočevji za podporo ubogim učencem; g) podpornega društva dijakov v Novem mestu za podporo.

(V zadnji seji mestnega odbora) sklenjeno je bilo, da se pritrđi prodaji licealnega (sedanjega gimnazijalnega) poslopja proti temu, da dobi mesto 8000 gold. odškodnine za svoje

šole in da te ostanejo tam še do konca leta 1886. — Zadeve mestnih učiteljev in učiteljic vredé se tako: 1. Vodje in voditeljice šol ostanejo pri sedanji plači. 2. Namesto podučiteljev in podučiteljic bodo učiteljske službe I. in II. vrste. 3. Učitelji deških šol imajo plače po 700 gold. s petletnicami po 60 gold., razen tega dobijo stanovnine po 100 gold. na leto. Učitelji II. vrste imajo po 600 gold. letne plače in petletnice po 60 gold. 4. Učiteljskih služb I. vrste vstanovi se toliko, kolikor je razredov in v to vrsto stopi tudi g. katehet. Za učitelje II. vrste nastavijo se vsi dosedanji podučitelji. 5. Na dekliški šoli je le ena voditeljica, vse druge službe so II. vrste s 500 gold. plače in petletnico po 60 gold. Pomočni učitelji in učiteljice dobivajo po 40 gold. na mesec, v katerem podučujejo.

(Požarna bramba ljubljanska) imela je v nedeljo popoldne ob dveh vajo pri dveh hišah v ključarskih ulicah. Pokazalo se je, da je orodje izvrstno in tudi ljudje dobro izurjeni; vsuli so namreč na dotični strehi toliko dežja iz brizgalnice, da je bil oni, ki je bil z neba, popolnem odveč ali pa narobe. Nam se zdi, da take vaje ob dveh popoldne, ko gredo ljudje h krščanskemu nauku, vsaj v katoliškem mestu niso spodobne, ker so prišle gledat jih goste gruče ljudi, ki bi bili šli drugače morda v cerkev. Saj je bilo pozneje še dosti časa za to. Razen tega so ljudje mislili, da je res ogenj, ker ni bilo nikjer nič napovedano, da bo vaja.

(Nenavadna stava) se je bila naredila pred mesecem dni. Nek tukajšnji trgovec je stavil z dimnikarskim mojstrom št. za 100 gold. proti 50 gold., da zadnji ne bo splazil se po vsi dolgosti novega kanala pod „Resseljevo“ cesto, to je od železničnega kolodvora do mesarskega mosta. Danes se je izvršila ta stava, dimnikarski mojster je namreč kanal prehodil v 3/4 ure, toraj stavo dobil. Da se gledalec ni manjkalo, se ume samo ob sebi, ker je o stavi bilo po mestu že dalje časa znano; zmagovalcu so iz ust dečkov celó doneli krepki „živijo“.

Razne reči.

— Na celjski gimnaziji oglasilo se je letos okoli 40 dijakov več, kakor lansko leto. „Celjanka“ trdi, da zato, ker so se kranjske gimnazije preveč poslovenile. „Süd. Post“ je „Celjanki“ povedala, da kranjski dijaki znajo boljše nemščino, kakor jo ima ona naprodaj. Pomnoženemu številu dijakov povod je novi g. ravnatelj, ki sluje kot mož, ki pozna za gimnazijalec le knjige, pa nobene politike. Tega pa „Celjanka“ ne sme obstati, ker morala bi Slovenca hvaliti, česar pa ne spravi čez svoje nemčurske žnablje. Resnica vendar ostane resnica! Med novo došlimi dijaki, kakor slišimo, je primeroma več Nemcev kakor Slovencev.

— Nemeec, ki nemški ni znal. Ni davno, tako se pripoveduje, da je pred c. kr. okrožno sodnijo v C. stal trd Nemeec iz gornjega Štajarja. Ko mu deželni pravdnik prebere nemško zatožbo, ter ga vpraša, če jo je razumel, mu ta odgovori: „na i hon niks verstanden“. In vendar je bil to trd Nemeec, ki razun nemškega ni znal nobenega drugega jezika. Če pa Slovenec ne zastopi uradnega sloga, trobijo nemčurji po vsem svetu, češ, da Slovenci svojega jezika ne razumejo.

— Vojaško. Od slovenskega (celjskega) pešpolka princ Hohenlohe št. 87 odide jeden bataljon iz Ptuja v zasedene dežele. Hrvaški polk Leopold št. 53 odide iz Gorice v domovino in sicer štab in dva bataljona v Zagreb, en bataljon pa v Petrinjo. 19. bataljon lovec

postal je hrvaški bataljon in pojde iz Zemuna v Trst.

— Pred porotno sodbo ima priti odgovorni vrednik „Slovenskega gospodarja“ g. Brož začetkom t. m. v Celji. Zagovornik bode baje dr. Janko Sernee iz Celja.

— Državni zakonik. 28. septembra 1883 je prišel na svitlo v c. k. dvorni in državni tiskarni XLVI. list državnega zakonika, sedaj samo v nemškem jeziku. Obseg je: Št. 148 ima ukaz kupčijskega ministerstva v porazumljenji z ministerstvom notranjih poslov dne 17. septembra 1883, znanjujejo ali naštevajo se rokotvorni obrti (handwerksmässigen Gewerbe). Št. 149 ima ukaz kupčijskega ministerstva v porazumljenji z ministerstvom notranjih poslov dne 17. septembra 1883; določi se število let, koliko časa se mora tisti, ki hoče rokotvorni obrt začeti, učiti in uriti kot rokodelski učenec in kot pomočnik v tistem obrtu ali pa v kakšni tovarni, ki izdeluje blago dotičnemu obrtu primerno. Št. 150 ima ukaz kupčijskega ministerstva v porazumljenji z ministerstvom za uk in bogočastje dne 17. septembra 1883, v katerem se znanjujejo obrtne učelišča, ki dajejo spričala veljavna za nastop rokotvornega obrta. Št. 151. ima ukaz kupčijskega ministerstva v porazumljenji z ministerstvom notranjih poslov dne 17. septembra 1883, zahteva se tukaj „posebne sposobnosti“ (besonderer Befähigung), ako hoče kdo nastopiti dovoljen (koncesioniran) obrt, kakor je to naštet v § 15, točka 1., 2., 5., 7., 8., 10., 11., 14., 17., 18., 20. in 21. postavbe 15. marca (drž. zakonika št. 39.), ki se tiče prenarodbe in dopolnitve obrtnege reda. Št. 152. ima ukaz miniserstva notranjih poslov in kupčije dne 17. septembra 1883, kar se tiče določevanja pravic, ktere imajo lekarne proti prodaji materialnega blaga in proti dotičnim drugim obrtom. Št. 153. ima ukaz prasadnega ministerstva dne 30. avgusta 1883; občina Stranig se napoti v okrožje okrajne sodnije Eggenburg na Dolenje-Avstrijskem.

„Wiener Zeitung“ razglasa tudi ves za držaj teh postav. Novela k obrtnijski postavi, ktera je toliko hrupa provzročila, sedaj postane veljavna, in sedaj se še le začenuja pravo delo, segala bode ta postava tudi v učilnice in tudi tukaj se bode treba ozirati na določila te postavbe. Črka je mrtva, duh jo oživlja, tako se bode tudi prikazalo pri ti postavi. Ako najde občinstvo in obrtnike na to pripravljene, bode se marsikaj na bolje obrnilo, obrtnijski stan se bode zopet povzdignil do tiste veljave, ktera mu gre v socialnem življenji, socialistom in rovarjem se bodo tla umaknila, ako se postava izpelje v tem smislu, kakor je bila osnovana.

— „Blätter der Erinnerung an die im September 1883 in Wien abgehaltene kirchliche Säcularfeier der Rettung Wiens aus der Türkennoth im Jahre 1683“, imenuje se zanimiva knjižica, ki je izšla po povodu dunajskega nadškofa v spomin prelepih slavnostnih dni v cerkvi sv. Štefana.

— Arlški predor se ne bo 4. oktobra, temveč še le v sredo novembra prevrtal, kajti še ga imajo 528 metrov vrtati, in se na dan le za 11 metrov naprej pomaknejo.

— V Marocco (Afrika) se še vedno s kupčijo sužnjih pečajo. Neki dopisovalec iz Tangarja piše, da tamkaj kupčija s sužnji bolj cveté, nego kedaj poprej. Od drugega tedna meseca aprila prodalo se je 71 sužnjev očitno na trgu; koliko pa na domu, se ne vé. V Kazablanko prignal je tak človešk trgovec celo čedo sužnjev kakor živino in jih je naprodaj ponujal. Med temi so bili dečki in deklice od osmih let više, kakor tudi možje in žene od 18 do 40 let.

Telegrami „Slovenca“.

Dunaj, 2. okt. „Wienerzeitung“ nanzanja, da je cesar privolil v prošeni odpust dvorne nadredovnice cesarjevične, grofinje Nostitz, izrazivši ji zahvalno pripoznanje.

Budapešt, 2. okt. Ministerski predsednik izrekel je v včerajšnji konferenci hrvaških poslancev, da bo o zadevi grbov zahteval pooblastila, po katerem se da ta reč ugodno rešiti na poti novih postav. Brž ko bo zopet vse mirno in v redu, vpeljale se bodo ustavne razmere. Opravičenim pritožbam bodo vstregla resortna (oddelčna) ministerstva. Danes dopoldne bila je zopet konferenca.

Beligrad, 1. okt. Kralj je danes popoldne dospel sem. Ministerski predsednik podal je prošnjo za odpust vsega ministerstva.

Pariz, 1. okt. Za gotovo se govori, da je ministerstvo podalo svojo odpoved. Jutri se snidejo ministri k posvetovanju.

Madrid, 1. okt. Časniki sodijo milejše o dogodbah v Parizu, ker se je zvedelo prizadevanje predsednika Grevya o tem pri kralji.

Eksekutivne dražbe.

3. oktobra. 3. e. dzb. pos. Luka Avsec iz Podlož, 1910 gl. Lož. — 3. e. dzb. pos. Martin Baznik z Vrha št. 5, Kostanjevica. — 3. e. dzb. pos. Martin Južna iz Dragomelske vasi št. 13, Metlika. — 3. e. dzb. pos. Helena Zgone iz Radleka, 800 gl. Lož. — 1. e. dzb. pos. Jožef Grdaneec iz Cerina, 1990 gl. Kostanjevica. — 1. e. dzb. pos. Matija Gorenc iz Kočerijske, 609 gl. Kostanjevica. — 1. e. dzb. pos. Pavel Meglan iz Kolene št. 9, 510 gl. Ribnica. — 4. e. dzb. pos. Andrej Jerin iz Cerkviš, 1558 gl. Kamnik.

4. oktobra. 1. e. dzb. pos. Matija Martinčič iz Otoka. Lož.

Dunajska borza.

1. oktobra.

Papirna renta po 100 gl.	78 gl. 30	kr.
Sreberna „ „ „ „	78 „ 70	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 „ 40	„
Papirna renta, davka prosta	92 „ 90	„
Ogerska zlata renta 6%	119 „ 30	„
„ „ 4%	87 „ 10	„
„ papirna renta 5%	85 „ 90	„
Kreditne akcije	160 gl. 291	20
Akcije anglo-avstr. banke	120 gl. 108	20
„ avstr.-ogerske banke	839 „ —	„
„ Länderbanke	105 „ —	„
„ avst.-oger. Lloyda v Trstu	640 „ —	„
„ državne železnice	318 „ 25	„
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	227 „ 50	„
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	103 „ 20	„
„ Ferdinandove sev.	105 „ —	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 120	—
4% „ „ 1860	500 „ 132	30
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 167	25
4% „ „ 1864	50 „ 166	75
Kreditne srečke	100 „ 168	50
Ljubljanske srečke	20 „ 23	—
Rudolfove srečke	10 „ —	—
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ —	—
London	119 „ 80	—
Srebro	— „ —	—
Ces. cekini	5 „ 69	—
Francoski napoleond.	9 „ 50	—
Nemške marke	58 „ 65	—

(10)

Najboljši

papir za cigarette

je

LE HOUBLON

(Francoski izdelek.)

Pred ponarejenjem se svari.

Jedino prav je ta papir, ako je na vsakem papirji vtisnjeno ime **LE HOUBLON** in ima vsak karton spodaj stoječo varstveno marko.

Propriété du Brevet

CAWLEY & HENRY, seuls fabricants, PARIS